

G3061: Historická a stratigrafická geologie – 3. cvičení

Litostratigrafie, gramatika v geologii

Litostratigrafie

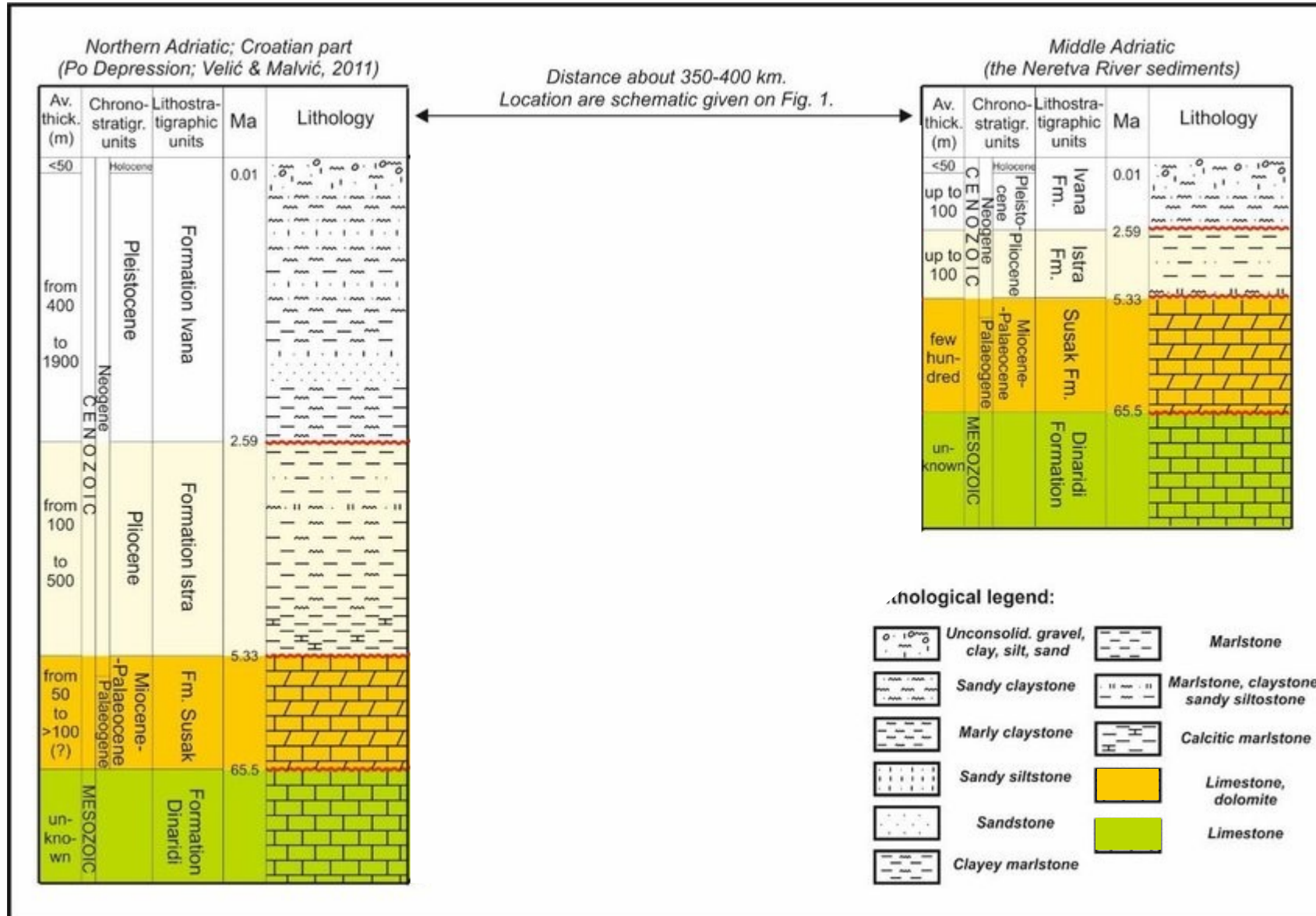
Litostratigrafie

- Korelace hranic mezi horninami se společnými litologickými znaky (textura, struktura, fosilie)
- Předpoklad, že horniny s podobnou litologií se ukládaly zhruba ve stejném čase (často neplatí, ale je dobré z něj vycházet)

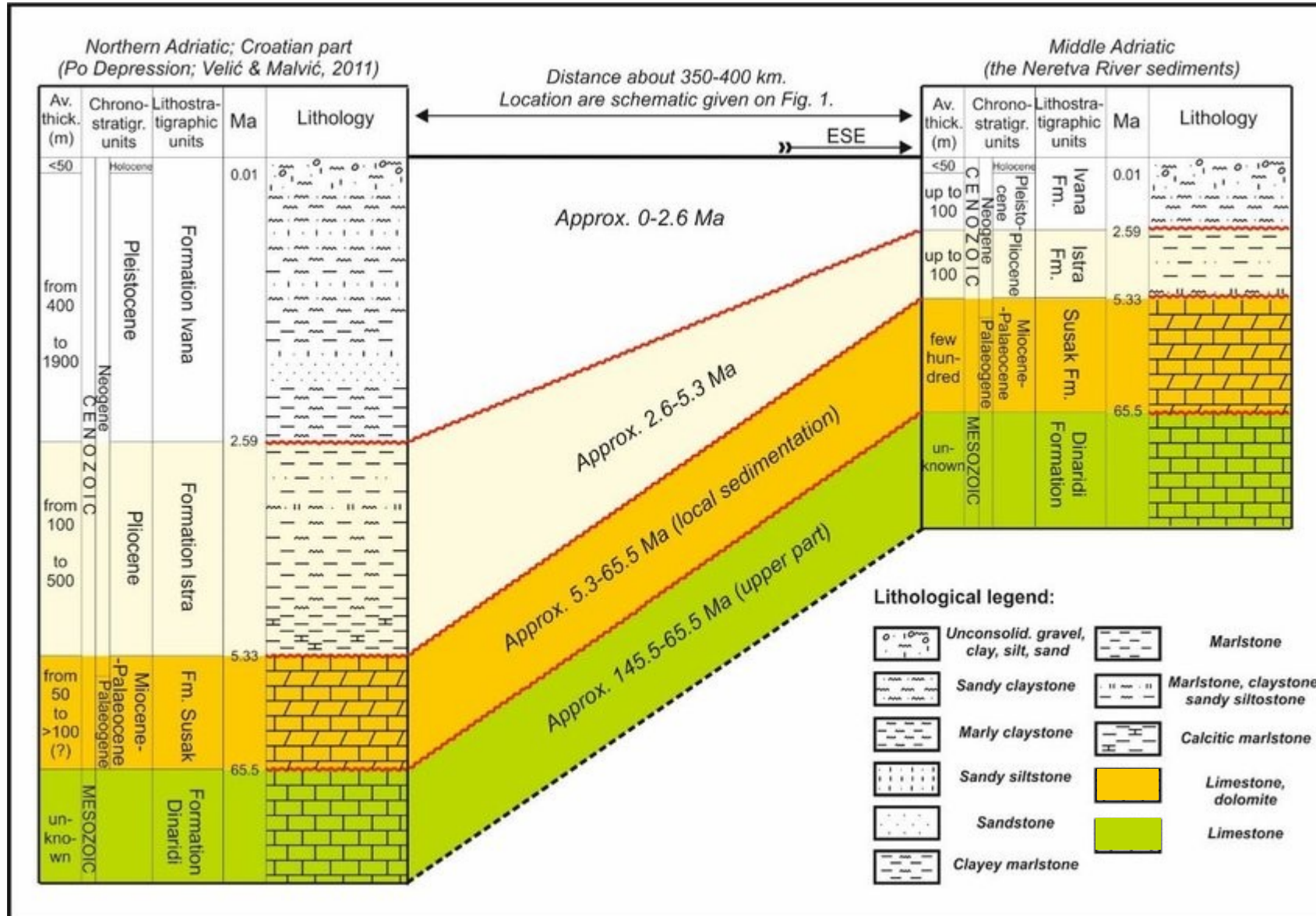
Výjimkou jsou např. marker beds (iridiová vrstva na hranici K/T, vrstva sopečného popela...)

- litostratigrafické jednotky:
  - souvrství** (formation) = základní, litologicky odlišné a v terénu snadno mapovatelné (makroskopicky)
sedimentární výplně pánví jsou jimi zcela pokryty (viz česká křídová pánev)
  - člen** (member) = „nepovinné“ jednotky nižší kategorie, někdy užitečné (typicky 2 zastupující se litologie)
(např. dalejské břidlice a třebotovské vápence v dalejsko-třebotovském souvrství)

- Příklad

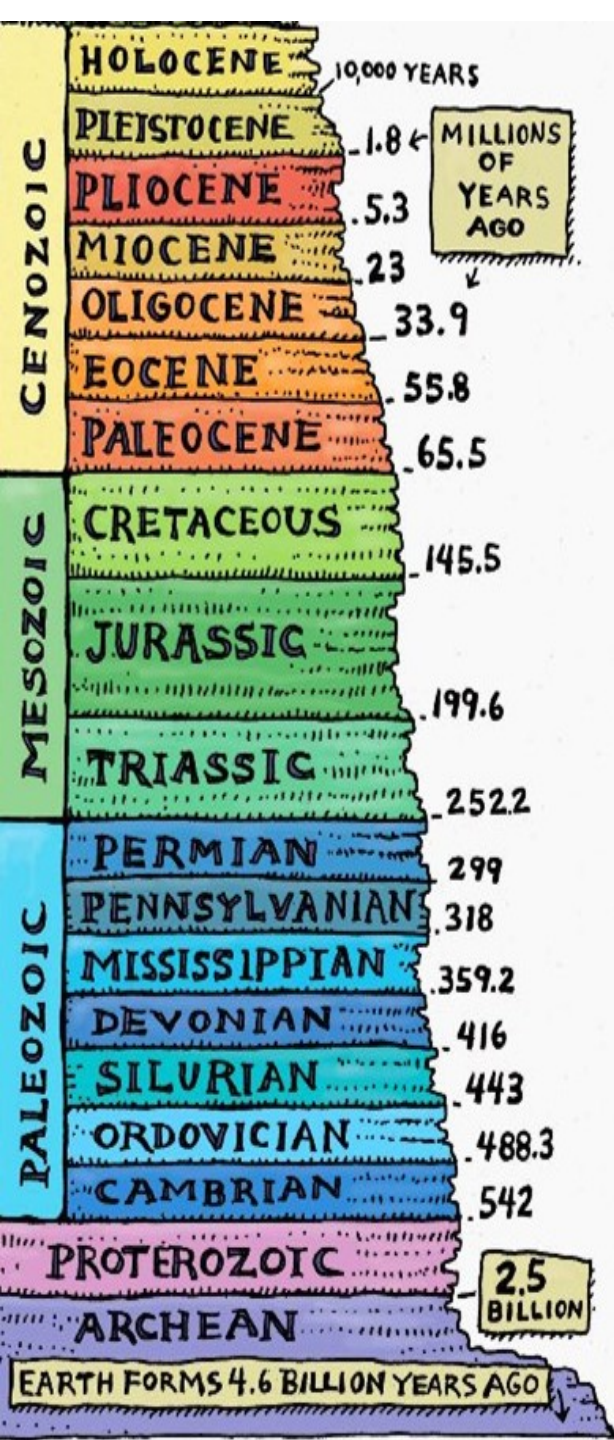

- Příklad

Chronostratigrafie a geochronologie

CZ: fanerozoikum, mesozoikum, jura, oxford
EN: Phanerozoic, Mesozoic, Jurassic, Oxfordian

- Chronostratigrafie:
  - CZ: spodní, střední, svrchní
  - EN: Lower, Middle, Upper
- Geochronologie:
  - CZ: raný/starší, střední, pozdní/mladší
  - EN: Early, Middle, Late

Psaní názvů geo jednotek

- Geomorfologické jednotky (+ geografické názvy)
  - CZ: Český masiv, Západní Karpaty, Moravský kras, Vídeňská pánev ...
  - EN: Bohemian Massif, Western Carpathians, Moravian Karst, Vienna Basin ...
- Geologické (regionálně-geologické, litostratigrafické)
  - CZ: brněnský masiv, líšeňské souvrství, račické slepence ...
  - EN: Brno Massif, Líšeň Formation, Račice Conglomerates ...

Výjimka – geologická jednotka Barrandien (EN: Barrandian)

Biologická nomenklatura

Zakladatel: Carl Linné (1707-1778)

Jednotka: taxon (latinský název jako je druh, rod, čeleď, řád, třída, kmen ... včetně autorství)

např. *Homo sapiens* Linnaeus, 1758
(člověk rozumný)

